

ЭЛ-ФАРАБИ АТЫНДАГЫ КАЗАК; ҰЛТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ АЛЬ-ФАРАБИ
KAZAKH NATIONAL UNIVERSITY NAMED AFTER AL-FARABI



***«Қазақ тіл быши жаца ғылыми парадигм алар
мен окытудың инновациялың технологиялары»
атты халыкаралық ғылыми-теориялық конференция***

Алматы, 19-20 сәуір 2012 жыл

**Международная научно-теоретическая конференция
*«Казакское языкознание: новые научные парадигмы
и инновационные технологии обучения»***

Алматы, 19-20 апреля 2012 года.

**International scientifically-theoretical conference
*« The Kazakh linguistics : the new scientific paradigms
and innovative teaching technologies }}***

Almaty, April 19-20, 2012

МАЗМҰНЫ

ПЛЕНАРЛЫҚ БАЯНДАМАЛАР

Сағындықұлы Б. Түркі тілдеріндегі дауысты дыбыстардың даму тарихы.....	7
Жаң Диңжиң. Қазіргі қазақ тілінің ақпарат көзі категориясы.....	10
Алишина Х.Тобольское наследие профессора Н.Ф. Катанова.....	15
Манкеева Ж. Қазіргі қазақ тіл біліміндегі жаңа ғылыми парадигмалардың қалыптасу үрдісі.....	18
Момынова Б. Ым-ишараттардың семиотикалық тектері мен функционалдығы.....	22
Әбілхак М. Әдебиет пен тілдің қатынасының бір қыры.....	25
Мулдағалиева А., Оқушева Г. Специалист XXI века. Каким он должен быть?.....	28
Еркін А. Көне ұйғыр жазбасы «Алтын Ярұқтың» аударылу мезгілі және қытайдағы буддизм аударма дәстүрінен.....	31
Болаш Шөкей. Арнаулы атаулардың аудармасы туралы.....	34
Шалабай Б. Мәгін прагматикасы.....	40
Садықов Т., Демирйүрек Й. Бір Муундуу сөздегү үндөштүктүн фоностатистикасы.....	42
Смағұлова Г. Метафораның когнитивтік-дискурстық сипаты.....	45
Махмуд Аллахманлы. Фольклорист Бахлул Бехджат и произведение «История Гачага Наби».....	49
Әлкебаева Д. Тілдік сана.....	51
Таева Р., Қоңырбекова Т. On some aspects of teaching foreign language disciplines to graduates	54
Әбділәшімұлы Д. Қадай Тәйжының өліміне байланысты Қытай архивтерінен табылған бір парша хат және оның тілі	57

-I-

ҚАЗАҚ ТІЛ БІЛІМІНІҢ ЖАҢА ЗЕРТТЕУ ҮДЕРІСТЕРІ МЕН КОММУНИКАТИВТІ-ФУНКЦИОНАЛДЫ БАҒЫТТАРЫ

Ақымбекова Г. Қала тілінің зерттелуі туралы.....	64
Әділбекова Ж. Тілдесім феномені эмпатияның психоллингвистикалық негіздері.....	68
Әнесова Ү. Семиотикалық таңбалар жүйесіндегі символдар.....	72
Бейсембаева С. Кинесикалық компоненттер және олардың ауызша сөйлеуде берілу жолдары.....	78
Бектемірова Б., Қарағойшиева Д. Мәдениаралық құндылықтардың тілдік ерекшеліктері (қазақ, орыс, ағылшын тілдері негізінде).....	82
Бектұрғанова Ж., Молдасан Қ. Тілдің дамуы және оны зерттеудің мәселелері.....	86
Ергубекова Ж. Эпикалық этномәдени концептілерінің фразеологизмдер арқылы вербалдануы (тілдік көрінісі).....	91
Есенова Қ. Саяси дискурстағы метафоралар қолданысының прагматикасы.....	94
Жакишева М. Қазіргі ақпараттық технологиялардың педагогикалық мүмкіндіктері.....	98
Жусанбаева С. Өлең мәтінінің семантикалық байланыстылығы.....	100
Жұбаева О. Морфологиялық репрезентация – концептуалды мазмұнның берілу жолдарының бірі.....	104
Ибраимова Ж. Тіл біліміндегі коммуникативтік семантика мәселесі.....	108
Кенжеқанова К. Адам аттарының қалыптасуының әлеуметтік мәдени негізі.....	112
Қалиұлы Б. Дүниетанымдық бейнелер және олардың ғылымтанымдық сипаты.....	116
Қошқарбаева Б., Хусан Р. Ағылшын, қазақ тілдеріндегі диалектілердің ұлттық-мәдени ерекшеліктері.....	119
Құтжанова Г. Бағалау мағынасының зерттелуі.....	122
Мағжан С. Бейвербалды семиотика, негізгі бірліктері.....	125
Маретбаева М. Қазіргі таңда мәтін лингвистикасының даму бағыты мен теориялық мәселелеріне қысқаша шолу.....	128
Мәмбетова М. Тілдік санадағы клишелік құрылымдыр.....	134
Мұратбек Б. Бағалауыштық лексиканың лингвистикалық мәселелері.....	138
Оспанғалиева А. Жарнаманың дискурстық табиғаты.....	141

негізінде жинақталған «таза» ілімінің топтамасы. Дүниенің тілдік суретінің көрінісі әр ұлт тілінде өзіндік сурет, қолтаңбамен көрінеді.

Тілдік санада ұлттық тілді толық қабылдаған жағдайда адамның сөйлеу қызметі басталады. Сөйлеу қызметі – кең мағынасында, адамның коммуникативті-прагматикалық қызметінің толық жүзеге асуы. Олай болса, жеке тұлғаның сөз сөйлеуін қарастырғанда тілдік сана мен коммуникативтік сана деген атау ұшырасып отырады. Коммуникативтік сана қызметіндегі коммуникативтік дағды мен коммуникативтік механизмдердің әмбебап қызметін қамтамасыз етудің жалпы қабылданған жиынтығы тілдік сана арқылы жүзеге асады.

Қазақтар үшін Қазақстанда коммуникативтік сана бекіту, коммуникативтік қарым-қатынастың нормалары мен ережелерін дұрыс құру ментальді коммуникативті категориялардың жиынтығы коммуникативтік санада тиянақталады. Коммуникативті сана – ұлт тілі мен басқа тіл туралы ақпарат алу, ол тілді бағалау, ол тілге деген қарым-қатынас, басқа тілді игеру қиындықтарын білу, басқа тілдегі коммуникативті тәртіпті сақтау. Жоғары қабілетті тұлғаның тілдік санасы мен коммуникативті санасы туралы түсініктерді жинақтай келе, былай қорытындылауға болады.

Тілдік сана – ұлт тілін өз сөйлеуінде пайдалану – ұлттық байлық, мәдениеттің негізгі тұтқасы ретінде тану. Мысалы, амандасу, оның түрлерін толық меңгеру. Басқа ұлт өкілі қазақ тілін меңгергенмен, оның әр түрлі формаларын бере алмайды. Жоғары қабілетті тұлғаның коммуникативті санасы деген нені білдіреді. Оның тілдік санадан айырмашылығы не деген сұрақ туады.

Коммуникативті сана – ұлт тілінде сөйлеуші, бірақ тілдік сана қалыптасқан амандасу түрлерін кіммен, қайда, қандай жағдайда айту керектігін таңдайтын ақпараттар жиынтығынан дұрыс ұйымдастырушы. Мысалы, кіммен, қалай амандасу керек, дауыс интонациясын қалай дұрыс құру керек, қабылдаушымен қарым-қатынасты қандай жағдайда құра білу керек, арақашықтықты сақтау әдісі, кіммен амандасу керек, кіммен сыпайы амандасу керек, ресми амандасу кіммен, қандай жағдайда өтеді, қайта-қайта амандасқанда нені көздейсің, қандай жағдайда болмасын амандасу қажеттілігін сақтау, бас изеп амандасқаның дұрыс немесе керісінше, қажеттілігі, қажетсіздігі т.б.

Пайдаланылған әдебиеттер:

1. Степанов Ю.С. Константы. Словарь русской культуры. Опыт исследования. -М: Языки русской культуры, 1997.
2. Залевская А.А. Введение в психолингвистику. -М: РГГУ, 2000.

В статье рассматриваются проблемные вопросы языковые сознание

The article considers problems of the language consciousness

ON SOME ASPECTS OF TEACHING FOREIGN LANGUAGE DISCIPLINES TO GRADUATES

*Tayeva R.M., Konyrbekova T.O.
Al-Farabi Kazakh National University*

In the era of globalization, the dynamic changes in the paradigm of higher professional education in multicultural and multilingual society, the necessity to meet the labour market requirements and to assist the implementation of socio-economic development of the Republic of Kazakhstan set new goals for people involved in teaching process.

Today it has become quite evident that the integration of the former Soviet countries, including Kazakhstan, into the world scientific and educational space, which was strongly supported by joining Bologna process, and the provision of opportunities for academic mobility of undergraduates and graduates can not be achieved without reconstructing the whole system of foreign language training which suggests new organization of the educational process at all levels of education based on international standards.

The main tendencies that are connected with reorganization of the system of education in the country are its internationalization, introduction of advanced teaching methods and technologies, various academic programs, new coursebooks and manuals, implementation of joint research and educational projects, application of international accreditation system, etc. These positive trends in higher education found